

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/12/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812208313
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812208313.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členiek senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanému: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 90 901 Skalica, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Námestie Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 673,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/147/2012-33 zo dňa 5.12.2012, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, §§ 2 písm. a), 3 ods. 1,2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, §§ 39, 52 ods. 1-3, 53 ods. 1,3,5,6, 54 ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“).

V odôvodnení uviedol, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Úverová zmluva medzi účastníkmi bola uzatvorená dňa 3.9.2007. Úver bol poskytnutý vo výške 1 161,79 eur a dohodnuté mesačné splátky splácania úveru boli vo výške 35,48 eur po dobu 72 mesiacov. Úver bol zosplatnený ku dňu 26.5.2011, ako to vyplýva z oznámenia pôvodného veriteľa zo dňa 26.05.2011. Dohodnutá ročná úroková sadzba 19,98 % (72 x 35,48 eur = 2 554,56 eur, t.j. úrok z úveru za obdobie 6 rokov by bol vo výške 1 392,77 eur, čo z istiny úveru 1 161,79 eur je 19,98 % ročne) . Úrok poskytovaný bankami pri úveroch nad 5 rokov poskytnutých v období 09/2007 bol 8,49 %. Zo žalobcom predloženého splátkového kalendára vyplýva, že žalovaná do dňa zosplatenia celkovo v prospech žalobcu uhradila sumu 1 332,82 eur a žalobca na istinu úveru započítal iba sumu 706,06 eur a zvyšok započítal na úrok z úveru, upomienky a zmluvné pokuty. Takýto postup považoval

prvostupňový súd za neprijateľný. Prvostupňový súd sa zaoberal aj výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 19,98 % ročne. Z internetovej stránky NBS preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov v období júl 2009 činil úrok 8,49 % p.a.. Úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade, ako aj uplatnený úrok z úveru, bol vyšší ako úrok poskytovaný bankami, preto považoval dohodu o výške úrokov z úveru nad 8,49 % ročne za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 M Cdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Pokiaľ sa jedná o nárok zmluvnú pokutu vo výške 93,79 eur, jej dôvodnosť žalobca prvostupňovému súdu nijako nepreukázal. Po zosplatení žalovaná v prospech žalobcu uhradila ešte sumu 354,80 eur, t.j. celkovo uhradil sumu 1 687,62 eur. Z uvedeného teda vyplýva, že ku dňu zosplatenia úveru po započítaní celej uhradenej sumy na istinu úveru, bola splatená už celá istina úveru a žalobcovi pri istine úveru nevznikol ani nárok na úrok z omeškania. Nakoľko žalovaná v prospech žalobcu uhradila celkovo sumu 1.687,62 eur, t.j. viac ako mala, mal prvostupňový súd za to, že žalobe nie je možné vyhovieť a preto ju v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolateľ mal za to, že vzhľadom na dátum uzavretia úverovej zmluvy a zákaz retroaktivity nie je možné použiť ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ani kogentné ustanovenia limitujúce výšku odplaty pri spotrebiteľských úveroch podľa ustanovenia § 3 ods. 10, 11 zákona č. 258/2001 Z.z. spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a nepriznať mu úrok z úveru vo výške 19,98 %. Prvostupňový súd mal prihliadať na spôsob a mieru zabezpečenia záväzku dlžníka, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti, na to, že banky poskytovali úvery zdĺhavejšie, na vyššie riziko, ktoré žalobca na seba preberá poskytovaním úverov v porovnaní s bankami. Odvolateľ nesúhlasil ani s názorom, že zosplatením úveru veriteľ stráca nárok na úroky z úveru po dni nasledujúcom po vyhlásení úveru za predčasne splatný a mal za to, že takýto stav dostáva dlžníka do výhodnejšieho postavenia. Na základe uvedeného žiadal napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

Odvolací súd prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia zverejnil na úradnej tabuli súdu (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.). Preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé prívodiť zmenu, či zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Odvolateľ poukazuje na ust. § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a uvádza, že výšku úrokov, ktorá je cenou plnenia, nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku. V tomto smere je potrebné poukázať na to, že uvedené platí len za stavu, ak je cena plnenia uvedená transparentne a zrozumiteľne. V predmetnej veci oproti silnému dodávateľovi vystupuje ako spotrebiteľka invalidná dôchodkyňa.

Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa, ak urobil predmetom prieskumu aj to, či dohodnutá úroková sadzba vo výške 19,98 % ročne, pojatá do úverovej zmluvy, neodporuje dobrým mravom. Hodnotenie, aké súd prvého stupňa urobil, neodporuje názoru Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009, v ktorom sa výslovne uvádza, že napriek tomu, že výška úrokov pri poskytnutí úveru nie je legislatívne stanovená a úroky sú predmetom voľného zmluvného dojednanja medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, táto skutočnosť neznamena, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Najvyšší súd zdôraznil, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Aj v zmysle týchto zásad súd prvého stupňa v rámci dokazovania sa touto skutočnosťou zaoberal a ustálil, že obsah právneho úkonu - úverovej zmluvy týkajúcej sa dohodnutej ročnej úrokovej sadzby je priečiaci sa dobrým mravom, a preto aj neplatný. V úverovej zmluve dohodnutá ročná úroková sadzba 19,98 % je neprimerane vysokou. Žalovaná, tak ako je to výslovne uvedené v úverovej zmluve, brala úver ako invalidný dôchodca. Uviedla aj to, že má dôchodok mesačne vo výške 219,08,- eur. Dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 19,98 % prevyšuje úroky v bankách viac ako o 100 %. U tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať aj vyššie úroky ako poskytované bankami. Rozhodne to však nemôže byť až v takej výške ako v predmetnej veci, keď dohodnutá ročná úroková sadzba oproti priemeru bánk, ako ho ustálil súd prvého stupňa, prevýšila viac ako dvojnásobne túto mieru. Toto je potrebné mať na zreteli aj vtedy, keď odvolateľ poukazuje na osobitosti prípadov poskytovania úverov nebankovými subjektmi.

Odvolačný súd z vlastnej činnosti (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 3Co/3/2011), ale aj z rozhodnutí iných súdov SR (porovnaj stránka MS SR v časti: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách), má poznatky, že úverovanie nebankoviek je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie.

Či dohodnutá cena úveru a jej výška neodporuje dobrým mravom, podlieha ex offio súdnemu posudzovaniu v zmysle ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Nič na tom nemení ani odvolateľom zdôrazňovaná aplikácia § 53 ods. 1 Obč. zák..

Vo vzťahu k neplatnosti nekalej podmienky prvostupňový súd náležite argumentačne podporil svoje závery rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie C- 618/2012 Banco Espanol de Crédito SA zo dňa 14.6.2012.

Na záver k odvolacím námietkam týkajúcim sa úroku z úveru odvolací súd odkazuje na najzásadnejšiu skutočnosť, a to, že v danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 1.069,-Sk (čl. 9).

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere „od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 4 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Navrhovateľ ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 4 ZoSÚ). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaná však túto možnosť nemala, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Na základe uvedených záverov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Odvolateľ v konaní o odvolaní nebol úspešný, a preto mu náhrada trov konania nepatrí. Úspešná žalovaná si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení novely vykonanej zákonom č. 33/2011 Z. z. účinným od 01. 05. 2011.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.